

Naročnina: doma na sküpnih naslovih mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p, i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Naš veliki den.

Zora mladosti, sila kreposti, v žilah nam polje naroda rast, v trudu in znoju, polnem radosti, domu gradimo slavo in čast.

„Velki je naš čas“ je na celjskom tabori povedao najveći ljubiteo slovenskoga ljudstva, pokojni nadškof Dr. A. B. Jeglič. I v istini živimo v velikih časaj. Tudi to leto, štero preživlamo, je za vse nas Slovence veliko i važno. Događki nad našov lepov domovinov Slovenijov tak tečejo, da silijo vsakšega poedinca k celoti, da bi se z njov kem bole povezo i jo s svojimi močmi i silami krepio. Nad našov milov domovinov je zaveo duh, šteri vsigdar bole zove po slovenskoj skupnosti, enotnosti i slogi. S prekrasnih gorenjskih vrhov prihajajo klici stražarov, oglasijo se breščeki na Dolenjskom, popevlejo slovenske štajerske gorice, a naše ravnine i gorički breščeki že davlejo svoj odgovor. Slovenski duh se je prebudo i zove nas k skupnosti. Od vzhoda do zahoda naše male slovenske domovine beži i zbera cvet našega ljudstva, našo mladino. To je duh i klic prebujene katoličanske mladine.

Skozi desetletja so naše katoličanske organizacije i društva ohranjivale našo slovensko mladino verno maternoj veri i veri očakov. Skozi desetletja so bili člani katoličanskih organizacij i društev nepremagljiva armada, štera je čuvala naš narod od porobstva. Slovenski katoličanski moški i dečki, naši slovenski Orli so bili tisti, šteri so čuvali i branili našo domovino, da je ostala ešče slovenska i katoličanska. Ljubili so svojo domovino i se za njo žrtvovali. S svojim delom so postavljali edino zdrave, trpeče i zmagoslavne teme naše države. Gojili so prosveto, zidali domove, vzgajali lubezen do svojih bratov i sester, oklenoli se katoličanstva, štero je ohranjivalo naš narod zdrav, močen i nezlomljivi v najtežjih dnevaj.

Ali prišli so nad nas, nad našo katoličansko mladino teški i čarni dnevi. Pod pritiskom i silov neprijatelov slovenstva i katoličanstva, pod izdajstvom lastivnih bratov — je naša mladina morala prenehati s svojim tak potrebnim i plodonosnim delom za svoj narod i državo. Zapustiti so morali svoje domove, prosvete, kulture i vernosti. Tisti, šteri že duže časa mrzi našo slovensko reč, naš jezik, našo katoličansko zavest, je šteo vmoriti to kipečo i rastečo slovensko mladino, kak nam je kesnej vmoro našega Dolenara. Razočarana i ožaloščena se je odmeknola ta preganjana i zasramivana slovenska mladina v kot i tam mučala i trpela, a vupala i vervalo je v enkratno vstajenje i zmago.

Prišla je pa tudi popunoma kmičnā noč nad našo slovensko i katoličansko domovino. Sove, štere kraljujejo po noči, so se našopirile i pile neđužno krv svojih žrtev. Brezvestni nasilniki i slovenski odpadniki so pripravljali šentjernejsko noč nad vsikdar trpečim slovenskim ljudstvom. „Kak dugo de se nam ešče protivila ta sirmoška, kmečka i katoličanska slovenska gmajna?“ ... Tak so modruvali i se veselili svojega vzvišenoga „nacionalnoga“ i „slobodomiselnoga“ dela.

Ali niedna noč ne je večna. Tudi ponočnim sovam i čukom se je približao konec. Na okrvavljenom slovenskom obzorji se je prikazala zorja mladosti, novi den življenja, konec trpljenja. Sove i čuki so se poskrili i samo iz krivališča i iz sovraštva nadaljujejo svoje zločinsko delo, kak na Prihovi. V trpečih slovenskih žilaj pa je zaplavala nova moč, štera si v svojem lastivnom trudi i znoji zida novi slovenski i katoličanski dom, dom slave i časti.

Bridko preizkušena i nigdar premagana, slovenska katoličanska mladina je stopila iz kota na den i to s

Pismo iz Belja.

Preč. g. Bejek Janoš, oskrbnik sebeščanske fare, šteroga je višja cerkvena oblast poslala k našim delavcom v Slavonijo, nam sporoča sledeče iz Aleksandrovoga dvorca:

Naša sveta dužnost je, da tukajšnjemi delavstvi pomagamo. Gospodjuoči tu, šče izda mislijo, ka je naše ljudstvo tak zabito, ka bo tu služilo kak robi. Ve se je menda tem bolje godilo. Zasluzijo letos menje kak lani, ar je vse delo zaostalo i zato je vse bole zamudno, plača pa vednaka, ar opravljajo skoro vsa dela v „rekord“ i to rekordno delo od 1/2 vore pa do 8 večer vrže delavci večkrat ka je za moške do 12 Din. Malarija razsaja med delavci, tak, ka jih na den na ednom marofi leži do 10 pa šče več. Doktor pride, da betežniki injekcijo pa ide dale! Hrana je slaba, ali zato obilna. Zato ništerni hodijo k privatnomi doktoru i tam raj plačajo. Delajo nedelo za nedelov. So uprave, gde so delavci meli dozđaj samo 2 do 3 nedele prosto. Škandal, da delavec more delati 14—28 dni, zamazan i zmantrani do skrajnosti. Niti gvanta si nemre oprati, edino noč je šče za to na razpolago. Ništerni so se že proti tomi gor postavili, pa so njim zavolo toga, nedeljskoga nedela računali v 20 Din globe. Edno nedelo so šteli priti vsi delavci iz uprave Sokolovac k spovedi i sv. obhajili. Pa nazlúk vsem, prošnjam i protestom so vsi delali cel den i isto se godi na drugij upravaj. Upravnik v Sokolovci je teda že obečao, ka bo v tjedni eden den prosto za spoved — ali dozđaj se to ne zgodilo. So pa tudi palerje — katoličanci — slabi. Dekle so z edne uprave proti zapovedi prišle prvo nedelo k sv. meši, kda so prišle na marof domo, jim je gazda, naš domačin pravo — „ali ste hodile popi r . . . gledat.“ Takše so tu razmere. Hvala Bogi je šče dosta delavstva dobroga i prihaja zdaj k sv. meši Dosta sam jih že spovedao. Na veliko mešo idemo iz vseh uprav v procesiji na Marijino božo pot i bomo skupno prosili Marijo za varstvo najbolje sirmoških sezonskih delavcov.

podvojenov i odločnoj volov, ar šče obnoviti vse naše življenje i da šče postati v istini samo slovensko i katoličansko.

Bratje i sestre Slov. krajine! Tudi za nas se približavle velki den našega katoličanskoga gibanja i dela. Te den bode 5. septembra, gda se bomo zbrali iz vseh strani naše krajine v Soboti, da povejmo svojo odločno reč i volo. Z vseh lepih ravenskih i dolenskih ravnin, s prekrasnih goričkih bregov i kotov se bomo zbrali na jezere i jezere, da se iz srca zahvalimo Bogi za prestano preizkušnjo i dobleno zmago, da znovič prisegnemo v mogočnoj molitvi prisegemo vernosti Bogi, narodu i državi. Pri spoznanji, da nas je na jezere i jezere ednako mislečih i ednako čütecih mladih ljudi, bo v nas rasla ešče veška moč, ešče veška lubezen i požrtvovalnost, ešče veška korajža za boj i službo Bogi i slovenskoj domovini.

Bratje i sestre! Mi vsi, ki smo potomci naših praočakov i junakov, šteri so z žili, z verov i junaštvom branili svojo zemlo, svojo vero, svoj jezik, svojo pravico — pridite, da s prisegov potrdimo svoje slovenstvo i katoličanstvo. Mi ščemo i zahtevemo takšo slobodo, da bomo lejko slobodno razvijali svoje verske, narodne, kulturne i gospodarske sile. Sebe i svojo slovensko domovino moremo rešiti le s slogov, štera je rešavala naše očeve v davnih i bližnjih stoletjaj. Tudi zdaj se bije velka vora, velki den, velki čas za naše ljudstvo. Zato poslušajmo, pridimo, zdržimo se, ar ščemo ešče obstati. Grački Vili.

Delavcom na znanje.

Zveza poljedelskih delavcov v Murskoj Soboti sporoča delavcom na Belji, da je vložena prošnja za brezplačni prevoz mele, ki jo delavci kupijo namesto zasluzenoga žita. Vupanje je, da bo prevoz moke od Beloga Manastira do Murske Sobote brezplačen, če pa to ne, pa bodo delavci plačali samo edno petino cene, t. j. okoli 9 Din. za 1 m. Tozadevno rešitev ZPD objavi v Novinaj.

Delavcom v Nemčiji se svetuje, da izplačilo zasluzka vsaki mesec sproti zahtevajo i od tistoga brez odlaganja redno po 10 RM. mesečno prek pošte pošlejo domo. Pri pošiljanji morejo pokazati svoj potni list, inači pošte penez ne sprimejo. Drugi zasluzek, v keliko so ga nešterni že poslali prek bank, je odkazani v Clearing i je njihovi domači dobijo komaj, kda pride pošilatev ali nakazilo na vrsto. V clearingi se najmre penezne nakazitve vrstijo po redi i znajo trpeti pol leta i šče več prvle kak izplačilo pride na vrsto, da bodo penezne doma prejeli. Vložena je že prošnja, da se delavcom v Nemčiji dovoli, da bodo vse zasluzek, ki ga tam zasluzijo, smeli neovirano poslati domov. Rešitev se pričakuje šče to jesen. Odbor ZPD.

Ne vervlite razširjevalcom lažnivih novic.

Sovražniki javnoga reda i mira i nasprotniki režima si v zvezi s sprejetjom konkordata v Narodnoj skupščini zmišlavlejo razne neistinske i vzemirjačne reči i jih razširjavajo.

v interesu javnoga reda i mira prebivalcov opominamo prebivalstvo, naj ne naseda tem neistinitim rečam i naj se ogiba tistih, ki si jih zmišlavajo i razširjavajo.

Oblastvom i organom notranje uprave so dana navodila, naj proti razširjevalcom teh reči nastopijo najostrejše po zakoni.

(Iz notranjega ministerstva štev. 15.583 od 13. aug. 1937, Belgrad.)

Dijaki za dober tisk v Švici.

Pred 8 leti se je osnovalo v ednom varaši v Švici dijaško društvo z nalogov, da s podporov „Kat. akcije“ na poseben način širi dober katoličanski tisk. Društvo se nazivle „Silvanija“. Izdavle ljudske knjižice i to jako stne i socijalne vsebine, štere pišejo duhovniki i so odobrene od višije cerkvene oblasti. Najvažnejše pri tom je, ka se te tisk deli brezplačno med ljudi. To pa lejko samo na te način, ar požrtvovalni dijaki sami brezplačno delajo vse pri tiskarni, uredništvu i upravi. Plačajo samo najnujnejše stvari, štere nemrejo nikak sami napraviti. Pa tudi za te izdatke sami s svojimi rokami zasluzijo penezne. Prostore za delo jim je brezplačno dala edna dobra gospa, a sledkar so si šče sami zozidali veške prostore. Pri Silvaniji dela okoli 500 dijakov. Dozđaj so izdali do milij. knjižic. Knjižica, štero je napisao Švicar od bolševiške Rusije, gde je 15 let delao, je bila štampana v 250.000 izvodi, a je v kratkom časi bila razdeljena.

Čüdežno ozdravljenje v Lurdi.

Stalni zdravniški urad v Lurdi je nedavno pripoznao ozdravljenje, šteroga je ne mogoče naravno razložiti i štero se je hipoma zgodilo v Lurdi. Edna gospa je 7 mesecov mela mazol na želodci. Bolečine so bile strašne i tudi krvavela je iz želodca. L. 1936 se je vdeležila romanja v Lurdi i se pri toj priliki skopala v votlini. Nenadoma je začütula, ka so vse bolečine preminole. Začnola je sama hoditi, ka prle ne mogla i tudi jesti. V bolnici so jo zdravniki šče ednok dobro preglednoli i zdaj leto dni po tom ozdravljenji so te čüdež objavili.

Zavolo napada na žandara v smrt.

Preminoči četrtak se je vršilo v Turnišči veliko letno živinsko i kramarsko senje. Pri toj priliki je prišlo vngog naroda vküp od vsej krajov. Tudi žandarje so prišli iz večih krajov v Turnišče, da so red držali. Tak so prišli tudi žandarje iz Črensovec. Popoldnevi okoli 5 vore so nakladali živino pred krčmov Balažic Bare. Bilo je tu vngog ljudstva, zato so žandarje držali red, da ne bi prišlo do kakše hüdobije, kak se to navadno dogaja. Začasni žandar Slamar Rudolf doma iz Gor. Lendave, službujoči na žand. stanici v Črensovcih, je v pamet vzeo, da eden bicikl ne meo tablice, zato je pitao, ka što je tomi biciklni lastnik. Ar se nišče ne glaso, je žandar bicikl odpelao na stanico. Naskori nato se je pa lastnik javo za bicikl i proso ga nazaj. Ar je pa lastnik ne meo niti knjižice, zato so žandarje ne dali nazaj bicikl, ar so ga vzeli v zapisnik i so mislili, da je bicikl vkradeni. Po gorvzetji zapisnika je žandar Slamar odpelao nazaj bicikl i ga šteo nazaj dati. Med tem pa je lastnik že odišeo, zato je žandar pozvao iz gostilne Matjašec Štefana iz Gomilice, ki je dobro poznao lastnika bicikla i ga proso, naj bicikl prek dá tomi lastniki. Te ga je pa napadno z nelepimi rečmi. To videvši Zadravec Štefan, Tivadar Štefan, Horvat Franc, Lutar Franc i drugi iz Turnišča, ki so bili vinnjeni, so napadnoli žandara Slamara, brez toga, da bi meli vzrok. Žandar jim je opominao, naj ga pustijo pri meri i naj se odstranijo, ar de mogao núcati orožje. Vročekrvni dečki, ki so se že pri večih prilikaj skazali kak nevarni potepačje, so se šče bole protili proti žandari, šteromi je po nepriliki pükša počila i zadela Zadravca nad ramami. Nato je skočo k žandari Tivadar, ki njemi je šteo vzeti pükšo, a žandar ga je med tem že bodno z bajonetom na pükši. Nato pa pali je k žandari skočo Zadravec, šteroga je tudi bodno i njemi je prerezao glavno žilo, štero je povzročilo smrt.

Pokojni Zadravec je pred kratkim prišao domo od soldačije i kak pripovidačjelejo drugi, je bio miren dečko. Tivadar, Horvat, Lutar i drugi so bili že prkarat kaštigani zavolo bitja.

To je edna teška rana našega naroda. Jeli se ne bi dalo to na kakši način ozdraviti? Močne kaštige bi to zagvüšno odstranile.

Istinske reči sv. Oče od vzgoje.

Predpreminočo soboto so sv. Oča sprijali romare iz Belgije, člane Zveze krščanske vzgoje i so njim med drugimi sledeče povedali:

„Krščanski vučitelje i vzgojitelje! Vaša naloga je istinsko velika, ar lahko pravimo, da je za milostjov sv. krsta milost krščanske vzgoje edna od najvekših božih dobrot. Ali jaj Belgiji i drugim državam brez izjeme, v šterih se krščanska vzgoja zanemarlja ali celo pobija. Neščem biti oznajevalec nesreč, ali vidim v bodočnost, ka bo v tom primeri jako moglo slediti. Vütro bo brez pomena se tožiti i jokati, če se dnes ne bomo zavedali edinoga zdravilnoga vrastva proti tomi, ki je krščanska vzgoja.“

Centrala za brezbožno propagando v Ameriki.

Centrala za brezbožni pokret „Brez Boga“ v Moskvi je odločila, ka za Ameriko naj bo posebna centrala. V toj centrali bo delalo 9 namestnikov, šterim bodo ostali brezbožniki v vsaj Ameriki podložni. Razmi se, ka de se vse nadale vodilo iz glavne centrale v Moskvi. Ravnotak bo tudi za Mehiko edna takša centrala.

NEDELA

po risalaj štirinajseta.

Evangelij (Mataj 6). Tisti čas je pravó Jezúš svojim vučenikom: Nišče ne more dvema Gospodoma služiti, ar ali ednoga bode odúrijavao i toga drugoga lúbo; ali de ednoga trpo i toga drugoga zavrže. Nemrete Bogi služiti i mamoni. Zato velim vam: ne skrbte se za dúšo vašo, ka bodte jeli, niti za telo vaše, ka te oblačali. Nejlji je dúša več od jestvine i teló od oprave? Zglednite se na ftice nebeske, ar ne seajajo, niti ne ženajajo, niti ne spravljajo vu škegnje i Oča vaš nebeski nje hrani. Nejlji ste vi več od njih vredni? Što pa med vami misleči more pridati k visokosti svojoj eden laket? I za opravo ka se skrbite? Gledajte polske lilije, kakda rastejo, ne delajo, niti ne predejo. Velim pa vam: ka je niti Šalomon vu diki svojoj nej bio tak odenjeni, kak eden med etimi. Či pa polsko travo, štera dnes jeste i vütro se v peč vrže, Bog tak opravla: o keliko bole vas male vere? Ne bojte zato skrbilivi govoreči: ka bomo jeli, ali ka bomo pili, ali skim bomo se odejvali? Ar eta vsa poganje iščejo. Ar zna Oča vas, ka eta vsa potrebujete. Iščite zato prvo Kraljestvo Bože, i pravico njegovo i eta vsa se vam pridajo.

Razgled

po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu. — Lepota teh naukov Cerkev. 34. Ko oznanja Cerkev ta svetli nauk, nima drugega namena kakor uresničiti tisto srečno blagovest, ki jo je oznanjal angelski spev nad betlehemsko votlino: „Slava Bogu in mir ljudem“ (prim. Lk 2, 14), pridobiti torej pravi mir in resnično srečo, kolikor sta kot priprava na blaženo večnost možna tudi na zemlji, seveda ljudem blage volje. Ta nauk je prav tako oddaljen od pogubnih zmot kakor od pretiranih načrtov in nakan političnih strank, družji marveč v teoriji in praksi v lepem soglasju resnico in pravico. Cerkev spravlja v skladje medsebojne dolžnosti in pravice, svobodo z avtoriteto, dostojanstvo posameznika z dostojanstvom države, človeško osebnost državljanov in predstojnikom dolžno pokorščino s službo tistih, ki so predstavniki božje oblasti; prav tako urejeno ljubezen do sebe, rodbine in domovine z ljubeznijo do drugih družin in drugih narodov, osnovano na ljubezni do Boga, Očeta vseh, ki iz njega vse izhaja in ki morajo po njem kot svojem zadnjem smotru vsi težiti. Ta nauk ne trga upravičene skrbi za časne dobrine od delavne skrbi za večne dobrine. Podreja pač minljive dobrine neminljivim po besedi svojega božjega Ustanovitelja: „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo se vam bo navrglo“ (Mt 6, 33), a ni nikakor v nemaren za človeške reči, ne nasproten svetnemu napredku in časnim udobnostim, ki jih marveč po pameti, kar najbolj dejavno more, podpira in pospešuje. Cerkev ni sicer nikoli podala kakega podrobno izdelanega tehničnega načrta za gospodarsko-socialno delo, ker to ni njena naloga, podala pa je poglavitne obrise in smernice, ki jih je kajpada mogoče uporabiti na razne načine, primerjene s časom, krajem in narodom, ki pa vendar kažejo varno pot, po kateri morejo države priti v kulturnejšo in srečnejšo dobo.

35. Veliko modrost in koristnost tega nauka priznavajo vsi, ki ga zares poznajo. Po pravici zatrjujejo odlični in večji državniki, ki so proučili razne socialne sisteme, da niso našli nič modrejšega, kakor so načela, razložena v okrožnicah „Rerum novarum“ in „Quadragesimo anno“. A tudi v nekatoliških, dá, nekrščanskih deželah priznavajo mnogi, kako so socialni nauki Cerkve koristni človeški družbi. Tako je komaj dobro pred enim mesecem odličen politik z Daljnega vzhoda, nekristijan, odkrito izpovedal, da Cerkev s svojim naukom o miru in krščanskem bratstvu neizrečeno veliko pomaga, da se utrdi in goji dejaven mir v narodih. Celo komunisti, če le niso še docela izkvarjeni — kakor vemo iz zanesljivih poročil, ki prihajajo z vseh strani k temu središču krščanstva — priznavajo, če se jim razloži socialni nauk Cerkve, da je ta nauk silno zvišen nad nauki njih voditeljev in učiteljev. Le tisti, ki so zaslepljeni od strasti in sovraštva, zapirajo oči resnici in jo trdovratno pobijajo. (Dalje).

Na tabori v Soboti bomo pozdravili svoje odlične voditele.

Naš prosvetni tabor v Soboti, 5. septembra počastijo s svojov navzočnostjov najodličnejši naši cerkveni i svetni voditelje. Tak so se **prezvišeni g. knezoškof dr. Tomažič** drage vole odzvali našimi vabili i obečali, da srčno radi pridejo med nas, da tak slovesnost bože službe pod milim nebom kem bole povzdignejo. Ar so pa zdaj nikelko betežasti, so določili kak svojega namestnika g. stolnoga kanonika dr. Cukalo, šteri bi jih zastopao, če sami osebno zavolo bolezní ne bi mogli priti. Če se njim pa bolezen količkaj obrne na boljše, pridejo osebno k nam.

Osebno pa pride med nas **priljubljeni voditeo slovenskoga naroda g. minister dr. Korošec**. On pride po svojoj internaciji i kak zdajšnji minister prvič k nam, zato ga bomo prísérčno sprejeli i iz vsega srca pozdravili. Za nas je to velka počastitev i nemremo zadosta že naprej povedati našimi ljublenomi voditeli, kak se veselimo njegovoga prihoda med nas. G. minister bo lahko vido, kak znamo mi pripstvo, pa iz globočine svojega srca častiti i poštvivati pa tudi bogati svoje voditele. Kak znamo mi držati disciplino, čeravno so nas večkrat šteli vnogi iz sebičnih namenov i po krivici proglašiti za nezaneslive i ne vemo kakše vse. Mi smo pač živeli telko let v svojoj zapuščenosti, mi mamó svojo posebno preteklost i zgodovino, zato je ne čüda, če mamó tudi kakše svoje posebnosti. Što nas pa pozna i pravično sodi, lahko včasí vidi, da smo v istini napunjeni s pravim slovenskim i krščanskim dúhom i da te svoje dobre lastnosti tudi ščemo za vsakšo ceno obdržati.

Naš tabor v Soboti bo teda den, na šterom se bomo sküpnó s svojimi voditeli veselili v pravom slovenskom i krščanskem veselji.

Gasilski kongres v Zagrebi.

Ob priliki 60. letnice gasilske ustanove v Zagrebi se je vršo v Zagrebi gasilski kongres za celo državo. Zastopane so bile vse banovine, posebno častno dravska i naša Slovenska krajina. Gasilci iz naše banovine so bili zastopavleni. Že v Varaždini so se sklali v živinske vagone, ka so vnogi tak zamerili, ka so šteli se domov vrniti. Sramota, da naše odlične izobražene lüdi pšejo v živinske vagone, še vekša sramota, da naših slovenskih gasilcov v Zagrebi nišče ne sprejejo. Nišče jim nej preskrbo stanovanja i zvün Zagreba 14 km daleč so

si mogli sami iskati stanovanja. Pri odkritji spomenika ustanovitelja zagrebške gasilske zajednice je hrvatski govornik povdarjao, da se hrvatski gasilci ločijo od državne gasilske zveze i da bodo meli sami svojo hrvatsko zvezo. Po odkritji spomenika so se polagali venci i med tem polaganjom se je igrala državna himna Bože pravde i Lepa naša domovina. Ne se pa igrala slovenska himna „Naprej zastava slave“, zato so se gasilci dravske banovine ločili od proslave. Držani govornik jim je celi položaj razjasno i so se mirno domov povrnoli.

Krvavi boji med Kitajci i Japonci.

Boji med Kitajci i Japonci se nadaljujejo. V začetki se je samo tü pa tam kaj strelalo. Zgledalo je, ka se zmirijo, Ali boji so se začnoli znova. Strahovito strelanje se vrši v Šangaji, tak ka se zemla trosi. Kitajci pravijo, ka oni zmagüjejo i ka so Japonci zgübili že vnozo svojih lüdi. Da so boji srditi, dokazuje tüdi to, ka sta sovražnika na ništernih krajaj komaj 250 m eden proti drugomi.

Poleg strelanja s štükami se menjavlejo tüdi letalski napadi zdaj z edne zdaj z druge strani. Pri tom se spokoje vnozo lüdi i razrüši vnozo hiž. V ednom krajaj je spadnola bomba iz letala i namesti bujla 60 lüdi nad 100 pa jih ranila. Ništerne novine poročajo, ka bodo boji šče dugo trpeli. Kak se vidi so Kitajci odlično oboroženi i stalno napredüjejo, ka priznavajo celo Japonci.

† Dr. Franc Ivanocy:

Iz naše dávnine.

Martjanci so edna najstarejših fär püšpekije, ar so leta 1392. že meli rednoga plebanoša z imenom Erasmus, za šteroga časa so bilé napravlene ešče dnes ohranjene freske-slike.

V splošnom pa velka kmica pokrivle dozday zgodovino fare i samo iz sredine 17. stotine sta dve pismi, šterivi kažeta, da je ta cerkev bila v rokaj lüteranskih predgarov. Tak se kaže, da je nastanola svaja med lüteranskim i kalvinskim popom, šteriva sta živila v istoj vesnici, pa je törška vojaška oblast v Velkoj Kaniži mogla vmes posegnoti. Za pomirjenje sta 29. junija 1652 sledečivi pismi bili izdani (prevod gl. Gruden, Zgod. slov. nar. in Sušnik, Prekm. profili):

1. „Martjanskomi občinstvi v Železnoj županiji.

Mi Kaniže Mejnoga Grada poglavitni age; vi, ki ste martjanski pörgarje od maloga začnovši do velkoga naše pismo videči vam to naznanje damo, da je od vas 14 ali 18 veški pörgarov s cele županije pečatenim pismom esi prišlo: rázmili smo vse to, kak je tisto pismo pisano, da naj vsaki človek v svojoj veri merjé, kalavin naj kalavinskoga predgara zdržävle, lüteran lüteranskoga pa vsakši naj svojemi plača. Mi kaniški Age smo to na mesti niháli, če vam glavé trbè, ostante vsaki pri svojoj veri i eden z ovim lepo v miri bojte, pred-

gara obeh ver v miri bojta i živta, ar če se praska vužge med vama, z glavami plačata, lüteran naj lüterani plača, Kalavin naj kalavini plača, toga se držite. Če predgara vživata zemló törskoga špana, naj od nje plačata, če vam glavé trbè, toga se držite.

Dano v Kaniži 1652. Mesto podpisa 12 pečatov. — 2. N. N. Martjanskomi ägoštinsko vero nasledüvajočemi predgari jáz Musel, martjanski špan, davlem na znanje, ali si pop ali kakši vrag si? pri moj veri, ka pörgare pregánjaš i mantráš, sam pa semotá hodiš, liki kak boš to moje pismo vido, če v mojoj vési ščéš prebivati, te poštvij pörgare, ar če boš tak delao, kak si dozday s pörgarami, pri mojoj istinskoj törskoj veri povem, ka de ti bogme žao, v mojoj vesi pa neboš prebivao, ar če boš tü živo, bom zagotovo šou i ti hižo vužgem.“

Izvirnike teh dveh dokumentov je ódneso Bitnicz Lajos, bivši sombotelski véliki proš i je v martjanskem farnom arhivi nehao prepise, štere je z lastivnov roköv napravao.

Kak drüge fare krajine, tak so tüdi martjansko v 17. stotini pod svojo obrambo vzeli tedašnji širitelje civilizacije, lüteranje i lepe freske, pravzaprav barbarsko (divje) vničenje teh fresk v toj cerkvi slüži kak lepo sve-dočanstvo od kulturnoga dela lüteranstva tistoga časa. Kak se vidi, so bili velki častilci umetniških svetih podob, ar njim izrezali oči ali nosé ali pokvürili roké i da njihova herostratska

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Na podporo Novin sta poslale Bernjak Anica, Vidonci iz Francije 23 Din, Edšidt Terezija, Gederovci iz Francije 10 Din. Bog povrni!

Črensovci. Vmro je naš dugoletni naročnik Smodiš Štefan. Zapušča dovico i že odráščeno deco. Pokojni je bio svoj čas na farofi kočiš, jako skrben človek, ki si je z delavnostjov spravo lepo vrednost. V molitev naročnikov zročimo njegovo dúšo, za njegove ostale pa prosimo tolažbo Srca Jezušovoga.

Med delom ga je smrt pobrala. Orao je okoli 80 let star Banfi Franc iz Gradišča. Poleg je pa sin kosio. Naednok te samo vara, da konji stojijo dugši čas. Ide gledat i najde očo mrtvoga. Pokojni so bili tihi, delaven, pošten krščanski mož, ki so veliko družino odgojili. Naj njim sv. Družina dela družbo v nebi, njegovim ostalim pa izražamo globoko sočütie.

Lipa. Pisali smo dnes tjeđen, da je malo vüpanja za ozdravljenje Zver Ivana. I resan, Zverov dedek so nas povrgli i z velikov vdeležbov smo jih zakopali aug. 11. Večna svetlost naj njim sveti, njihove ostale pa tolaži nebeska Kralica.

Podpora za šolsko poslopje v Krogi. Na posredüvanje ministra g. dr. Korošca i g. dr. Kreka i na večkratno posredüvanje naših bankskih svetnikov je prosvetni minister odobro za dograditev šolskoga poslopja v Krogi 15.000 Din.

„K zgodovini reformacije v Prekmurju.“ Pod tem naslovom je napisao g. Zelko Ivan, dobrovniški kaplan lepo razpravo, ki jo je izdalo Zgodovinsko Društvo v Maribori. V toj razpravi g. Zelko iz zgodovinskih vretin, tak lüteranskih, kak katoličanskih dokaže, kelko let je štera fara bila v lüteranskih rokaj i gda je znova postala katoličanska. Poleg lüteranske ešperešije je bila v Slov. krajini tüdi kalvinska. Bi prosili g. Zelka, da razpravo v izvlečki objavi v Novinaj.

Što je zgübo penezze? Najšo se je na cesti Črensovci—Sobota vekši znesek penez. Lastnik se naj pismeno z nätenčnim spisom oglasil pri Horvat Antoni, tajniku Agr. zadruge, kakši penez i kelko ga je zgübo.

Štiriletno vozo je dobo Feliks iz Maote, ki je na gasilskoj veselici na Petanjci prerezao žilo Kolmanič Štefani, gasilci iz Tišine, šteri je zavolo toga mogo izkrvaveti.

Krog. Naša gasilska četa je obhajala 10 letnico svojega obstoja augusta 8. Z lepim govorom so četo pozdravili naš plebanoš g. Vojkovič.

slava ne bi minöla, so lepo tá vrezali svoja imena (v steno). Od mnogih imen, vdublenih v podobe svetišča, ništerne eti zapišemo, ar se ešče dnes vidijo. H. f. Mar. Dravec Rector Opidy Martiánc 1634. die 5 Augustii. Csey Key 1711. Michael Muraközi. Michael Podleszek a. 1767. Mathias Vöröss 1644. Zadnje je posebno lepó napisano. Mathias Czipot 1707. Joannes Farkas 1619. Hic fuit Mi. Rakichany de 1623. Kakših sto takših škrábanj je tü; škoda, ka se deo že ne dá več čteti.

Slike martjanske cerkve so velka starinska dragocenost i njihovo zdržävvanje je kulturnozgodovinska naloga. V püšpekijskom imeniki so omenjene slavne slike na steklo, šterih pa tü nega, kak lüdje pomnijo i je to menda napaka pri pisanji, štero bi trbelo popraviti.

Martjansko svetišče se zapira v tristranskoj apsidi z dvema jako vözkima, razmeroma visikima preprostima gotskima oknoma, zapirajoča stran pa má dvodelno, malo potéženo okno. To zadnje je čisto zazidano, ovivi dve sta pa čisto odpretivi. Vsi kameni okraski so ešče skoro popolnoma lepi. Svod apsida je preproste zvezdne oblike z rebri, ki se stikajo v sklepniki, s petimi enakimi i ednim različnim trikotnim poljem. V smeri ladje je drügi sklepnik s sedmimi križajočimi se rebri, štera se že pred slavolokom spajajo v dve simbolični konzoli na steni. Rebra absida se posamezna končüjejo v ravno takših konzolaj.

Lendava. Naš g. kaplan, Halas Daniel so odišli na duhovne vaje v Ljubljano. Želimo njim obilen boži blagoslov.

Popravni izpiti na gimnaziji v M. Soboti se bodo vršili 25., 26. in 27. avgusta in sicer na državni gimnaziji 25. pismeni, 26. pa ustni; na samoupravni bodo popravni izpiti samo 25. avgusta. Popravni nižji tečajni izpit se bo vršil 27. avgusta. Začetek izpitov bo vselej ob 8. uri dopoldne. Podrobni raspored izpitov je izobešen na gimnazijski oglasni deski.

Žizki. Na gasilski dom v Žizkih so darovali iz Francije sledeči: Virag Ivan i žena iz Žizkov Din 100, Josef Dolečki iz Hrvatskoga v frankaj 5, Zupan Ivan iz Hrvatskoga 2, Roudi Janoš, Bodonci 5, Hozjan Anastazija, Žizki 5, Škafar Daniel i žena Žizki 5, Stanko Marija, Žizki 10, Sarjaš Kata, Trnje 10, Sarjaš Ivan, Trnje 10. Vsem darovnikom prisrčen Bog plačaj. — Uprava.

Pomota. Naš naročnik g. Vratuša Anton nas opomina na pomoto, ki se je pripetila 18. julija v Novinah, gda se Rudolf Dolinar imenuje za „največjega slovenskoga sina“ v članki „Za vero i dom“. Te izraz je pomotoma prišol v članek i se zahvalimo g. Vratuši za opomin. V članki bi se moglo glasiti „največji mučenik opisane borbe“.

Razstava plemenske živine v Nedelici. Kraljevska banska uprava priredi 23. avg. t. l. ob 8 vuri predpoldnom razstavo svetlolisaste govedi pri selekcijskom društvu v Nedelici. Interesenti, posebno ljubitelji lepe živine se vabijo, da si pridejo ogledat zanimivo prireditve. — Odbor.

Izseljenski duhovnik na obisk pri nas. G. Kolednik Ferdinand, izseljenski duhovnik iz Pariza so obiskali naš kraj, predvsem urednika Novin i dekana g. Jeriča.

Slovenske sestre v Parizu. Iz Slov. Bistrice so odpotivale šolske sestre v Pariz v zavod Očov sv. Duha, gde bodo na skrbi mele 200 dijakov, v prostom časi pa skrbele za naše izseljence. Zaednok sta odpotivali dve, dve pa malo sledkar.

Črensovci. Dnes teden pri sv. meši, ki se je začela ob 7 vuri, je ravno med podigavanjem tresnolo v cerkev. Skadilo se je i zasmrdelo po žvepli ali nesreče nikše ne bilo. Zrok je mogo biti, kak ljudje pravijo, preprih, ar je v segeštiji i v cerkvi bilo odpreto.

Strelna vdarila v dve oslici. Preminočo nedelo okoli 8 vgojdo je strelna vdarila v dve oslici v Šabo Lakoši poleg Lendave na Madjarskom. Oslici sta popolnoma zgorele. Na pomoč so šli tudi lendavski gasilci z

Šorka glavna stran reber se žlebičasto poglabla i se ostro končuje; vsa rebra so v dobrom stanju. Iz svetišča pelajo proste gotske dveri v zakristijo s timpanonom, močno zaostrenim.

Na konci svetišča je na epistolskoj strani na konci slavoloka, krstni kamen. Njegov koteo je iz erdečega marmora, noga pa iz pesičnoga kamna, napravljeno v lepoj gotiki. Zadnji deo je pokriti z debelim zmazom, ki ga je pa lejko genoti. V svetišči pri oltari na epistolskoj strani je lepa, kakši poudrugi meter visika i meter šorka vdolbina z gotskim kamenitim okrasom; toj naproti na drugoj strani pa je jako mala, liki lepa fialasta odprtina za svestvo. Tudi to pokriva debeli zmaz.

Na ladji sta negda bilí dve okni, šterih edno je dnes odpreto, edno pa zazidano. Na dvojnoj odprtini odpretega okna je ešče viden lepi navadni gotski okras. Obok je novejšje delo i se nikak ne sklada s čistov gotikov.

Oprema cerkve kaže v celoti dekadentni (propadajoči) baročni okus i je nastanola v preminočoj stotini; od nje se ločijo tri oltarne slike, štere so samé na sebi jako lepo delo.

Kak svetišče, tak tudi ladja má odzvuina ednodelne podpornike z niskov strehov.

Tören je jako lepa, vitka zidina z voskimi svetlobnimi odprtinami odspodi, najvišje pa s štirimi jako lepimi, deloma zdaj že pokvarjenimi kamenitimi okraski. Gotski okras glavnoga vhoda v cerkev je bio okoli leta 1850. odstranjeni i nadomeščeni z jako ne-

Prvi naš prosvetni tabor — v Kobilji.

Dnes — 22. avgusta — vsi v Kobilje na prosvetni tabor. Predpoldnom je samo cerkvena slavnost kak se že to za te velki den najbolje dostaja. Ob 10 vuri je slovesna služba boža s skupnim sv. obhajilom za vse. Popoldnevi ob dvema vöroma bo najprle vkorakanje fantovskih odsekov v cerkev k večernicam. Nato bo govor g. Camplin Ivana, tajnika Prosvetne zveze v Maribori. Sledi telovadni nastop i narodno petje. Nazadnje skupno zaspevemo pesem „Povsod Boga...“ Vsi ste najprisrčnejše vableni!

Prilagodilni odbor.

svojov motornov brizgalnov, šteri so vnogo pripomogli, da se ogen ne razširo na gospodarska poslopja. Strela je bujla tudi ednoga človeka v bližini te vesi.

Sv. Sebeščan. Za plebanoša sebeščanskoga so imenuvani, kak se nam poroča, g. Bejek Janoš, dozdašnji oskrbnik. Čestitamo.

Indija in Slovenci. Silno se je pri nas dvignilo zanimanje za Indijo, odkar delujejo tamkaj naši jugoslovanski misijonarji, ki so ustanovili 1. 1930 samostojno misijonsko pokrajino Bengalijo. Kakšna je dežela, razmere in ljudje, kaj delajo, trpijo in doživljajo naši misijonarji, nam bo nazorno pokazala etnografska—misijonska razstava „Indija“ v paviljonu „G“ na letošnjem jesenskem velesjmu. Vsak obiskovalec bo dobil nepozabne vtise in bo spoznal velikansko versko, kulturno in socialno delo, ki ga opravljajo naši blagovestniki v daljni Indiji. Z obiskom razstave jim bomo pokazali svoje zanimanje in moralno zaslobo, ki jo potrebujejo in v svoji veliki požrtvovalnosti tudi zaslužijo.

KRATKI GLASI.

Sin našega bana novomešnik. Sin našega bana, g. dr. Natlačena se 5. septembra posveti v Ljubljani za novomešnika, na Malo mešo, 8. septembra pa prikaže Vsegamogočnomi svojo prvo daritev. Novomešnik je svoje bogoslovne študije vršo v Parizi, kama ide nazaj, da je dovrši. Želimo njemu obilen blagoslov Jezušovoga Srca, da reši dosta, dosta duš.

Proslava 10 letnice Rafaelove družbe. To nedelo, 22. avgusta se vrši na Brezji proslava 10 letnice Rafaelove družbe i II. slovenski izseljenski kongres v Ljubljani. Pokroviteljstvo je prevzel voditeo slovenskoga naroda, notrašnji minister, dr. Korošec, šteri se je tomi z veseljem odzval i toplo pozdravo te izseljenski kongres. Med vngimi so te kongres pozdravili tudi škof dr. Rožman, škof dr. Tomažič, minister dr. Krek, ban dr. Natlačen, ljubljanski župan dr. Adlešič, dr. Slavič prorektor slovenske univerze, Hartner Ferdinand sobočki župan i drugi. Prav iz srca pozdravljamo tudi mi iz Slov. krajine te kongres i vse naše izseljence i želimo, da bi se v domovini prijetno počutili. Izseljenski zbor-

prilicnimi dverami.

Najspodnji deo fresk v svetišče kaže v jako živih farbaj vse okoli vzorec preproge. Nad tov slikarijov sta v prvom pöli na epistolskoj strani edna poleg ove, dve sliki: prva kaže čüdo sv. Martina, druga pa njegovo smrt. Ta slednja se mi posebno vidi. Velki sveti püšpek je prikazani v svečanoj ópravi, na njegovih kotrigaj se ne vidi medlönvost, liki mir, na obrazi pa se njemu zrcali smehljajoče sladko vüpanje bližajočega se blaženstva. Okoli njega se vidijo njegovi duhovniki, ki se tekmüjoč páščijo včinititi slednjo podvorbo lübezni svetomi nadpastiri. Tudi na njihovih obrazaj se ne vidi bolečina ločitve, liki tiho pomirénje v rávnanji bože Previdnosti. Tak se vidi, ka če bi se njim vsa duša naslönila na dušo meštra, ki se odpravla na odhod.

Na jüžnoj strani apsida vidna slika kaže, kak židovje zasramüjejo Kristuša. Zvišeni mir Kristušovoga obraza te gene, njemu nasproti stoječi židov, šteroga obraz plüje, pa je podoba istinskoga židóvskoga cestnoga pikuša i bi lejko kak takši bio vsakomi slikari klasičen vzor.

Na strani, gde se končuje apside, se vidijo štiri ženske svete slike, za njimi sledi na evangelijskoj strani odprtina za svestvo, za njov pa slika tistoga dogodka, da sv. Martin deli svoj plašč z drgetajočim siromakom. Na timpanoni sakristije je slika sv. Mihala, držečega vágo i meč.

Na drugom poli stranskih sten

nici pa želimo, naj se kemprle ustanovi i začne delüvati.

Dekliški den v Maribori. Na Velko mešo se je vršo dekliški den v Maribori, šteroga se je vdeležilo do 3000 dekeo iz lavantinske škofije. Že na predvečer, to je v soboto, se je vršila procesija z Najsvetejšim, šteroga je noso stolni dekan g. dr. Cukala. V nedelo samo je pa bila na prostom meša i skupno sv. obhajilo, k šteromi je pristopilo 1200 dekeo. Po sv. meši, štero so darüvali prezvišeni knezoškof g. dr. Tomažič, se je vršilo spravišče, na šterom se je prečteo tudi pozdrav dr. Korošca i šteroga so vsi navzoči z navdušenjom sprijali. Vsi, ki so se toga dneva vdeležili, so bili navdušeni nad posvečenim sporedom toga lepoga zborüvanja.

11 letni deček po nesreči strelo svojo 6 letno sestro. V vesi Lipice v bližini Ogulina sta šla bratec i sestrice z živinov na pašo. Med igranjom pa je bratec najšo revolver. Okoli njega pa se je poleg svoje sestrice zbralo vnogo dec, ki so ga gledali, ka bo delao z revolverom. Po nepazljivom ravnanji je revolver počo i nesrečno deklinico v čelo zadeo, štera je taki postala mrtva. Bratec jo nato vzeo v krilo i büdio, a bilo je zaman.

Sin i sneha sta štela izstradati očo. V Kaknji v Bosniji so sosedje že duže časa ne vidili staroga Cicaka, zato so mislili, da sta sin i sneha mogoče očo vmorila. Prijavili so orožnikom, štera je po dugšem preiskavanji najšla starca v ednoj kmičnoj kleti zapretoga i je bio ves oslablen od lakote. Po zaslišanji starca, šteri je že komaj gučao, je bilo jasno, da sta starca sin i sneha zaprla i bi se ga na te način radiva rešila. Oba so taki zaprli.

Norc strelo 3 svoje hčeri. Nekš Herbaševski v Newyorki je v preminočo nedelo zaran strelo tri svoje hčeri i nato se šo sam javit na policijo. Policija je spoznala, da je zmešani, zato ga je taki spravila v norišnico.

Velika prevara s poštnimi nakaznicami. Poštno ravnatelstvo v Zagrebi je prišlo na sled velikoj prevari z ponarejenimi nakaznicami. Nakaznice so najpre bile izpostavljene, a penez pa ne bio predani na pošto. Tak je bilo izplačanih vnogo čekov v zneski do 4 milijon Din.

so slike dvanajsetih apoštolov v naturnoj veliköči, v apsidi v dvema streltima poloma med tremi okni sta sliki dveh püšpekov, med šterima je eden mladi, drugi pa stari, ov je brčas sv. Augustin, té pa sv. Ambruž. Tevi sliki, kak tudi prle omenjene ženske slike, ščista zakriva velki oltar, tak da je niti črt obraza, niti barv ne mogoče tak ostro opaziti, da bi je mogo opisati.

Tudi slike apoštolov so jako blede od praha, šteri se je stotine let nabirao na njih.

Najvišiša polá kak tudi obok krasijo druge alegorične podobe, štere je mogoče komaj tü i tam razlöčiti.

Ne samo svetišče, tudi prednji deo ladje je bio s freskami okrašeni; lani je deo njih bio odkriti pod zmazom.

Ta slika se samo ešče delno vidi, ar je odstranitev stoletnoga zmaza kočljivo delo, štero zmore samo pravi strokovnjak. Ta slika kaže Kristušov krst. Barve odkritoga obraza so brezprimerno lepe i z gorečov želov čakam presenečenje, štero nam pripravi cela velka slika. Na jüžnoj strani ladje je tudi sled fresk. Iz teh je mogoče upravičeno sklepati, da je poslikani tudi proti ladji obrnjeni deo slavoloka.

Kak zanimivo, sliko moram omeniti na evangelijskoj strani protiladji obrnjen v koti poleg apoštola klečéčjo postavu, ki kaže plebanoša Erasmusa, kak klečéčki moli. Obleč njegov je podoben obleči dominikanov, je obriti, z velkov vlasnov koronov.

Tüdi v Španiji se boj nadalüje.

Frankove čete so začnole ostro ofenzivo na vsoj fronti. Vladne čete se toti jako dobro držijo, a vseedno so bile na več krajih poražene. Veroborci so zavzeli nova mesta, pri tej bojaz je spadnola vnogo komunistov.

Jugoslavija ma 15,174.000 prebivalcov. V ednom leti se je število prebivalstva povišalo za 224.000 oseb. V Sloveniji žive 1,210.000 lüdi.

Strelna bujla mater, a dete ostalo živo. Preminočo nedelo je strelna vdarila v Klenovniki v hišo 27 letne Magde Divljak, gda je ta ravno nadajala dete. Strela je šla skoz slamnato streho, štera se ne vužgala i nato doli po steni v hišo, gde je Magdo bujla gda je nadajala dete. Deteti se ne zgodilo nikaj. Gda so domači prišli v hišo, so dete komaj rešili iz maternih rok, ar ga je krčevito stisnola k sebi.

Nemški katoličanci ne smejo v Rim. Nemška vlada je prepovedala katoličancom romanje v Rim. Nemška vlada je to včinitila zavolo toga, ar je lüdstvo romalo v dosta večšem številu, kak štera koli druga leta i je tam molilo za preganjanje katoličancov v Nemčiji.

80 lüdi se je z mesom zastrupilo v nizozemskoj občini Haremkarspel. Vsi so postali taki mrtvi.

Pet dece je porodila Marija Vega Cruz v Pintarji del Rio blüzi Kube. Deca so 4 dečkeci i 1 deklinica i so vsi, kak tudi mati, zdravi i čvrsti.

Cigani napadnoli ves i bujli 4 kmete, dosta pa ranili. V noči od preminočoga petka na soboto je več ciganov napadnola ves Negreni v bližini Bukarešta i so šteli oropati več kmetov. Med kmeti i cigani je nastala cela bojna, gde je bilo štiri kmetov vmorjenih, vnogo pa ranjenih.

Viseči most se je podro v državi Čile. Most je bio dugi 100 m i je viso 20 m nad vodov. Nesreča se je zgodila ravno te, kda je šlo prek po njem 80 delavcov, šteri so šli iz zlatoga rüdnika. Most je bio 30 let star. Pri tom se je vtopilo 22 delavcov, ostali so se rešili.

Gostilna Vogel v Bogojini

se odda po zelo povoljnih pogojih na več let v najem. Vsi pogoji se dobijo tam.

Odda se v najem

all pa se tudi prodaja hiša Graf v občini Domanjševci v Prekmurju, ki je uporabna za gostilno in trgovino. Kupci naj se zgledajo pri g. dr. Valji Aleksandru, odvetniku v M. Soboti.

Dijak nižje šolec se sprejme na stanovanje in hrano pri KOLOŠA JANEZ-u, MURSKA SOBOTA, Cvetna ul. 5

Obraz je tip poniznosti i vdanosti. Praznino med slikami izpunjavajo bogati gotski okraski.

V celotnoj figuralnój slikariji je glavni povdarek na obrazaj, ar je držanje tela i posebno izdelava kotrig jako prosto, tü i tam neprilicno. Izdelava obleke i okraski pa so vseširoj izvrstni.

Cerkev je bila zidana i včasi poslikana 1392. l., ka ešče dnes lepó čitlivi izvirni gotski napis v svetišči na stranskoj steni svedoči: „Anno 39 aedificata fuit ista Ecclesia tpe. plebani Erasmi. p. man. Johannes Aquile de Radkes purga.“

Primerjava slik nedvomno kaže, da je istis Joannes Aquila poslikao tudi selansko kapelo. (To dnes ne drži več. Prev.)

Znam, da je državna komisija za spomeniško varstvo vzela v načrt kak najpre obnoviti martjanske freske i v zvezi s tem bi se obnovila vsa notranjščina cerkve, to je nazaj dobila negdašnjo lepoto.

To za nas nede razveselivo samo záto, ar bo rešena znamenita starina, liki posebno záto, ar bo ta slogi primerno obnovljena cerkev v prišestnosti lejko vzor prenovitvam, ki bi se morebiti gde delale. Kakša prednost je, če má človek lepi primer, po šterom se lejko ravna v takšem žmetnom i važnom deli, to najbolje znata tisti, što je prisiljeni vsepovsedi iskati vse i dostakrat le ne primerno i je prisiljeni izvršiti težko delo obnove na škodó slogovne enotnosti. (Dale).

Mladini za počitnice.

Čebela razkrinka satana.

Ko je Bog svet ustvaril, je poslal čebelo k hudiču, da bi ga vprašala za nasvet, ali naj ustvari človeka ali ne. Čebela je zletela k hudiču in mu naznanila Gospodovo vprašanje. Hudič se je čutil počešenega. Hotel je dati odgovor, s katerim naj bi bil Gospod zadovoljen. Od tega pa je hotel imeti tudi dobiček in zato je premišljeval, kako bi to storil. In zamislil se je. Čebela pa mu je sedla na glavo, da bi poslušala, kaj misli. In čebele imajo kaj fine čute! Saj veš, kolikokrat si se čudil, kako najdejo pri nabiranju medu vsako cvetlico, pri tem pa bogve, kako daleč grede in vendar najdejo pot nazaj v panj, kjer so doma.

Hudič je mislil tako: „Dobro bi bilo, če bi bil človek, zakaj človeško srce je slabo; v njem bi si lahko naredil svoje kraljestvo. Neskončno veliko bo to kraljestvo. Zato bi bilo dobro, če bi bil človek.“

Mislil si je pa tudi to: „Vendar srce človeka je tudi odprto. In sij slave Vsemogočnega bo prišel vanje in tam našel čisto mesto, ki bo kakor odsev nebeškega kraljestva. Ne, človeka ni treba!“

Pa je zopet pomislil: „Odpadel bo od Boga in njegova dela bodo temna; to bo spoznal in se obrnil proti sebi samemu. Proklet bo in tako bo moj. Dal dobro bi bilo, če bi bil človek!“

Na misel mu je prišlo tudi tole: „Ne, Gospod se bo bede človeštva usmilil in ga bo odrešil. In tedaj se bo zgodilo v človeku veliko čudo milosti in njegova duša se bo tresla kakor se zemlja še nikdar ni; spreobrnjen se bo in se spokoril. In nad tem, kako bo duša zažarela in se topila, bodo nebeški kori imeli veselje.“

In hudiča je premagala zavist in njegova zavrženost in glasno je odgovoril: „Daj Gospodu moj nasvet — kje si, mali sel? — človeka ni treba.“

Čebela, ki je poslušala njegove misli, mu je tedaj odletela z glave. Iz njenega brenčanja je hudič spoznal, kje je bila in razumel, zakaj. Razjari se je in udaril z bičem za njo. Zadel jo je in ji z udarcem telo skoraj presekal: In od tedaj je čebela v sredi tako globoko zarezana.

Prinesla je Gospodu svet hudiča in Mu vse povedala, kaj je mislil. In tedaj je Gospod ustvaril človeka.

Človek ima rad čebelo. To je zato, ker ji je, ne da bi se zavedal, hvaležen, da je prinesla Gospodu poročilo, zaradi katerega je bil ustvarjen. Ali misliš, da ima čebelo samo zaradi medu rad? Med, dragi moj, je simbol za zvesto, pametno poročilo, ki ga je prinesla.

Vika Razlagova:

Iz življenja vzornega očeta,

V tej zakonski sreči se jima je rodil otrok, ki pa je že v svoji najnežnejši dobi umrl. Za njim se je rodil drugi — nežna, ljubka hčerka, kateri sta dala pri krstu ime — Helena. To ljubko dete je izpopolnilo njuno srečo ter postalo sončni žarek materine in očetove ljubezni. Mali Heleni je sledil zopet bratec. Tudi ta je odšel kmalu po rojstvu med nebeške krilate. Minulo je nekaj let. Bog je blagoslovil zakon še z devetimi otroki. Bili so kakor cvet, ki se je ravnokar odprl. Vsa srečna sta zrla na svoje ljubljence. Vsaka njuna misel je bila posvečena njim, za nje sta se trudila, delala in trpela, samo da bi jim pripravila čim lepšo življenje. Težke so bile žrtve obeh, še težje so bile prizkušnje, ki so njima stavila na pot razne ovire, pa premagovala sta vse, ker sta stavila v ljubelega Boga vse svoje zaupanje.

Otroci so doraščali in izstopali en za drugim iz šole. Sina Lojzeta je oče mislil poslati v višje šole. Saj je bil Lojze priden in nadarjen mladenič, ki je vedel svojo nadarjenost uporabiti sebi v srečo in svojim dragim v veselje. Tudi mati je hrepenela, da se sinu izpolni želja, ni pa hotela svoje-

VEZ LUBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TUJINI.

Pisma naših iz tujine.

Vič. g. urednik! Minolo je nekoliko mesecov, da sam se vam ne oglasila. Čeravno nemam časa, vam vse glih pišem; pa čeravno nemam časa, vsikdar prečtem naše liste, šteri me jako veselijo, ar pišejo od moje lube domovine i je vsikdar žmetno čakam v to žalostno tujino. Bog vam bodi plačnik za vaše trude, štere mate za nas sirmaške izseljence, šteri smo raztepeni po celom sveti. Eti v tom kraji so sami protestanti, šteri nesmileno blatijo Kristušovo vero i namestnike. Tudi z mene sirote se delajo norca, ar hodim v cerkev i v petek mesa ne jem. Človeka do srca gene, kda vidi kakše komedije delajo vse proti našimi Stvarniki.

V Presvetom Srci Jezušovom pozdravim Vas, prečastiti, svoje domače, rodbino, sosede i prijateljice i vse duhovne brate i celo martjansko faro i preč. g. plebanoša Berdena i ostale gospode.

Obiščite vsi veliko misijonsko razstavo »Indija in naši misijonarji«

v Ljubljani na veleselju od 1. do 12. septembra 1937 v posebnem paviljonu „G“.

11 let delujejo naši jezuitski misijonarji v Indiji. Bengalija je postala naša prva domača misijonska pokrajina. Naši misijonarji nam hočejo pokazati nekaj sadov svojega dela, mi pa se hočemo podrobneje seznaniti z dežele, ki je naši skrbi izročena. V ta namen bo služila ta prva posebna misijonska razstava.

Razstava bo zelo zanimiva, poučna in vzgojna. Razdeljena bo na več oddelkov, ki bodo v plastičnih modelih prikazovali deželo in delo naših misijonarjev.

Poleg drugih zanimivosti bomo tu videli:

1. Svetovni položaj Indije in našega misijona.

2. Postojanke vseh naših misijonarjev v Indiji.

3. Naša osrednja misijonska postaja v Bošonti. Velik model v velikosti 1:100 s staro in novo misijonsko hišo, šolo, domom za katehiste, rižno zadrugo, gospodarskimi poslopi, pokrajino, pristaniščem in celo okolič. Videli bomo veliko delo, ki so ga naši misijonarji izvršili v par letih.

4. Palača Zimendarja in Bengalski trg (1:10). Razkošna, dragocena stavba indijskega velikaša z vrhom, raznimi dvori in stavbami. Zraven tega pestro življenje na bengalskem trgu: razni fakirji, trgovci, kmetje, obrtniki, stražniki, ljudstvo, pristanišče z ladjami, ribiči, nosači itd.

5. Bengalsko naselje (1:5). Življenje na bengalski vasi s hišo, hlevom, kuhinjo, dvoriščem, harbarjem itd. Tropska pokrajina s palmami, sadeži in pridelki. Polje, poljsko orodje, delo na polju itd.

6. Bengalska hiša v naravni velikosti. Pogled v življenje in delo naših Bengalcev. Zunanost in notranost njihovega doma, odprema, orodje in potrebščine. Ljudje v pristni noši in naravni velikosti.

7. Indijska džungla (po naravi). Prekrasne skupine indijskih živali: krokodili, kače, opice, plazilci, metulji in hrošči, vodne živali, ptice, zveri, med njimi prekrasni 3.20 m dolgi tiger z demonskim pogledom, ki napada bivola, kača-velikanka piton, ki davi svoj plen itd.

mu možu nikoli tega izreči. Z vsem srcem je prosila Boga za izpolnitev svojih in sinovih želj. Sin Lojze je odšel nadaljevat svoje študije. Božji in materin blagoslov ga je spremljal. Pogosto so ga iskale njene misli ter ga izročale v varstvo Gospodovo. Čimdalje, bolj se je ljubeča mati pogrezala nazaj v pretekla leta ter obujala spomine na leta preteklosti. Zrla je pred sabo svoje nežne otročiče v njihovi prvi otroški dobi, ko jih je učila prvih molitvic. Spominjala se je na tiste lepe tihe majniške večere, ko je klečala z njimi pred oltarjem majniške Kralice ter jo prosila vroče in prisrčno za srečo svojih otrok.

Najstarejši izmed sinov, je odhajal na bojno polje. Poslavljaj se je od svojih dragih z težko bolestjo v duši. Uboga mati se ni mogla spoprizniti z mislijo, da odhaja od nje njen dragi, tako srčno ljubljene sin. Topo je zrla pred se in ni našla izhoda iz te bolesti. Njeno srce je krvavelo in v solzah iskalo utehe.

Domovina je klicala njenega sina, željna njegove ljubezni in njegove moči. S stotisoči je odhitel od nje. Njena bolest pa je takrat dosegla svoj vrhunec. Bridko je zaplakala za dragim otrokom, ker temna slutnja, da je bilo to njeno slovo zadnje od njega, je ni zapustila več, od kar je odšel. Slutila je, da ga ne bo videla nikoli več v življenju. In njena slutnja jo ni varala.

Bodi zdrava domovina mili moj slovenski kraj, tak mila, tak draga si mi bila in bodeš mi vekomaj.

LOPERT MARIJA iz Tešanovec.

Križan Marija, St. Ouen, Francija, iz Kroga. Pošila pozdrave i se zahvaljuje na rednom pošiljanji naših krščanskih listov. — Štof Štefan s svojim sinom Ivanom i Šarkan Matija, Francija. Pošilajo pozdrave vredniki, ženam i deci, starišom, črensovskoj i beltinskoj fari i se zahvaljujejo za skrb, štero mamo z izseljenci. — Bunderla Ana, Fontenelles, Francija iz Kovačevca. Pozdravlja g. urednika, celo gračko faro i gg. duhovnike, ves Kovačevci, vse pajaškinje i soside, vujca pa tetrico i nazadnje celo domovino, brate i sestre, štere prosil, naj se ne spozabijo z Boga pa tudi ne z naše lepe domovine. Nadale prosil vse domače, šteri majo koga v tujini, naj le pišejo i davlejo navuke, šterih so v tujini jako potrebni.

8. Galerija slik. Veliki portreti vseh naših misijonarjev. Prizori iz njihovega življenja. Pristna indijska slikarska umetnost. Indijske stavbe in pokrajine. Ljudje in noše.

9. Indijska mitologija in kultura. Slike in kipi božanstev, junakov in pravljic in legend. Bogoslužni in čarovniški predmeti raznih verstev in pokrajin. Nakit, umetni ročni izdelki, pletenine, orožje, potrebščine za lov itd. Domača umetnost iz Bengalije, Čota Nagpura, Kašmira, Tibeta itd.

10. Prizori iz misijonskega življenja. Kako katehist poučuje vernike. Kako misijonar krščuje. Kako misijonski brat zdravi bolnike. Kako misijonska sestra deluje v šoli in sirotišču.

11. Sv. Francišek Ksaverski. Krasen prizor v narayni velikosti, kako umira največji apostol Indije na otoku Sancianu in gleda v ozadju obrise in simbole Indije, Kitajske in Japonske. Vsa skupina razsvetljena in izražajoča vodilno idejo razstave.

12. Slovenski zvonovi za Ragapur. Razstavljeni bodo tudi naši darovi, predvsem novi zvonovi, ki bodo po razstavi šli v Indijo. Na razstavi bodo zvonili. Zraven tega bomo slišali bengalske pesmi na gramofonskih ploščah, pili bomo pravi indijski čaj, zidali novo misijonsko cerkveno itd. Na razstavi bo tudi velik MISIJONSKI BAZAR, kjer bo lahko vsak kupil kak mal spominek, pa tudi dragocena ročna dela, vezanine, domače potrebščine itd., vse v korist naših misijonarjev.

Zaradi visokih nabavnih stroškov in velike vrednosti razstave smo prisiljeni določiti za misijonsko razstavo posebno vstopnino, ki pa bo tako neznatna, da jo bo zmogel vsakdo: za odrasle 2 Din, za otroke 1 Din.

Za vožnjo v Ljubljano se poslužite polovičnih vozovnic na veleselju ali nedeljskih povratnih listkov. Organizirane skupine imajo tudi pri vstopu na veleselju poseben popust. Agitirajte za velik obisk. — Vsi misijonski prijatelji na veselo svidenje!

Zadnja leta je začela bohati. Mnogokrat so jo sredi dela zapustile moči; čutila se je tako slabotna, da je mogla takoj izkati počitka. Trpela je. Vendar je tiho in vdano nosila svojo bolečino. Nikoli se ni tožila, le v molitvi je iskala tolažbe. Ob pogledu na Križanega, je vselej vdano izrekla svoj fiaf: „Zgodi se Tvoja volja“. Žalosten in v skrbeh je gledal moč svojo blago ženo. Vse je storil za njo, samo da bi ji olajšal težko trpljenje. Toda pomoči ni bilo več za njo. Ves obupan je taval okrog ter s strtim srcem zrl uboge otroke, ki so se zbirali krog ljubljene mamice ter jo vsak hip spraševali, ali ji je že bolje? Mala, komaj sedemletna Jelica je neprestano objemala materino roko ter jo srčno pritiskala na svoj otroški ljubki obrazek. Sirotica ni vedela, kako kmalu bo ostala brez mamice. Blaga žena je hiralala od dne do dne. Njeni dobri in blagi otroci so stali nekega dne strti in obupani ob njeni smrtni postelji. Oče deveterih ubogih otrok je slonel s sklonjeno glavo kraj mrtve žene, ki jo je tako vroče ljubil. Iz njegovih oči so vrele grenke solze. Ves obupan je zrl v bodočnost.

Po smrti ljubljene matere so postali Fričevi otroci še bolj tihi in zaprti sami vase. Prisrčna vez medsebojne ljubezni je postala med njimi še tesnejša. Dom in cerkev to jim je bilo vse. Nikjer drugje niso iskali to-

Gospodarstvo.

Za našo pšenico se inozemstvo jako zanima. Avstrija bi rada dobila 5000, Nemčija pa celo 10.000 vagonov. Potegujeta se tudi Čehoslovaška i Francija. Ar letošnji pridelek ne bo večji od lanskoga, nego po ništernih krajaj celo menši, je cena pšenice močna. Lani v tom časi je bila cena pšenice 125—130 D., zdaj pa 185—190 D.

Mela se bo podražila. Lastniki mlinov so sklenili povišati ceno mele za 25 procentov. S tem povišanjem cen de delavstvo najbole prizadeto.

Cena zemle v Bački jako raste. V Bački je plüg zemle 12—18.000 Din. Leta 1933 je bila cena zemli za plüg 3500 Din. i si jo dobo, kelko si šteo, zdaj pa pri tak visikoj ceni, se zemla niti ne dobi. Vzrok tomi je dobra letina. Zemlo kupujejo na vekše Nemci i Madjari.

Pošta.

Žemlič Andrej, Lipovci 76. Pridite z vašim deležom osebno na upravo. — Korpić Jožef, Čepinci 52. Pošlite izkaz notri, Darovnikom pa dajte poslati po en komad Novin, ki neso naročniki. Naslove nam dostavite. Edna številka stane en dinar. — Prša Štefan, Montaignut, Francija. Sprejeli Din 30 naročnine potom Kranjec Števana. — Kumin Johana domači. Prosimo, pošlite nam njegov točen naslov, ar so nam Novine prišle nazaj. — Vsem naročnikom. Prosimo cenjene naročnike, da nam nemudoma plačajo zaostalo naročnino, ar v tiskarni ovak ne moremo naprej. Prosimo Vas, da z odprtim srcem sprejmete naše liste, štere smo Vam v zadnji številki poslali i po šterih smo Vas prosili, da nam zaostano naročnino plačate. — Kolmanko Alojz, Volksdorf. Cena Novin je mesečno Din 6, tak do novoga leta Din 80. — Bodonci. Prosimo domače Celec Kalmana, da nam pošlejo njegov novi naslov iz Francije. — Žički. Domače prosimo novi naslov za Horvat Terezijo iz Francije. — Bagar Alojz, Borgois. Din. 43.25 prišlo v tiskarno. — Gaber Fr. Srdica. Na mesec 6 D. Smo hčeri poslali od 1. avgusta. — Švab Marija, Pakrac. Din. 50 sprejeli, ravno telko je naročnina za Novine i Mar. list. — Gomboc Jozefa, Le Grande Candray. Novine so ti domači narocili. — Režonja Franciška, Francija. Din. 113.75 sprejeli. Na koj je višek?

CENE.

	Dinarov vala:
Angleški funt	214—216
Nemška marka	17.20—17.50
Austrijski šiling	8.40
Vogrski pengó	8—8.76
Grčka lira	31.50
Amerikanski dolar	43.80
Holandski goldinar	23—24
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7.37
Italijanska lira	2.31
Francoski frank	1.70
Češka korona	1.54

Živina. Kg na živo vago v dinaraj: Junci debeli 5.50—6.50, poidebeli 4.75—5.75, bikli za klanje 5.50—6.50, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3.65, krave za kolbase 2—3.50, telice 5—6.50, teoci 7.50—8.50, praščiči 8.50—9.25, plemenski prasci 5—6 tjevodov stari 115—140, 7—9 tjevodov stari 120—150 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.

Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 185 do 190, žito 165—170, oves 110—120, kukorica 120—140, grah 150—220, ječmen 110 do 125, proso 90—110, hajdina 95—115.

lažbe kakor pri Njem, ki je poslal v njihovo življenje ta težki udarec, ki je videl njih bridko bolest — pri Bogu. In ubogi oče? Njegovi otroci so mu bili vse. Med njimi je pozabljal na težke dni, ki jih je mogel doživeti ob smrti žene. Svetla zvezda novih upov je vstajala na obzorju njegovih bodočih dni. Njegovi dobri otroci so bili to, na nje je stavil vse svoje sladke nade. (Dalje sledi.)

Raziskavanje junaškoga delovanja belgijskoga misijonara p. Damiena, šteroga šče sv. Cerkev imenivati za svetnika.

Zemelski ostanki toga misijonara, šteri se je žrtvovao i včio pa misijonaro med gobavci v Oceaniji i sam zbetežao od gob i mro, so svečano bili pripelani v njegovo domovino, v Belgijo. Malo za tem je odišeo provincijal presv. Srca na Havajske otoke, da tam zbere vse, ka bi potrdilo junaško delovanje p. Damiena, da bi ga kemprle mogli podignoti na oltar. P. provincijal je zbrao pisma p. Damiena i najšeo vnogo drugih reči, štere bodo jako dobro služile pri tom raziskavanju.